

АЛТЫНСАРИН ОҚУЛАРЫ

«ҚАЗІРГІ ӘЛЕУМЕТТІК МӘДЕНИ ЖӘНЕ ГЕОСАЯСИ
НАҚТЫЛЫҚТАҒЫ ҚҰНДЫЛЫҚТАР – ТӘРБИЕНІҢ
ТҰЖЫРЫМДАМАЛЫҚ НЕГІЗІ»

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ТӘЖІРИБЕЛІК
КОНФЕРЕНЦИЯ МАТЕРИАЛДАРЫ

I КІТАП

АЛТЫНСАРИНСКИЕ ЧТЕНИЯ

«ЦЕННОСТИ КАК КОНЦЕПТУАЛЬНАЯ ОСНОВА ВОСПИТАНИЯ
В СОВРЕМЕННЫХ СОЦИОКУЛЬТУРНЫХ
И ГЕОПОЛИТИЧЕСКИХ РЕАЛИЯХ»

МАТЕРИАЛЫ МЕЖДУНАРОДНОЙ
НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ

I КНИГА

Қостанай қ., 2025 ж.
г. Қостанай, 2025 г.

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ / РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ

Қуанышбаев Сеитбек Бекенович, география ғылымдарының докторы, доцент, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің Басқарма Төрағасы-Ректоры, Қазақстан; **Наурызбаева Эльмира Кенжеғалиқызы**, тарих ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессоры, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің академиялық мәселелер жөніндегі проректоры; **Жарлығасов Женис Бахытбекович**, ауыл шаруашылығы ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің зерттеулер, инновация және цифрландыру жөніндегі проректоры; **Скударева Галина Николаевна**, педагогика ғылымдарының докторы, доцент, Ресейлік Мәскеу облысындағы Мемлекеттік жоғары білім беру ұйымы «Мемлекеттік гуманитарлық-технологиялық университеті» ректоры, педагогика кафедрасының меңгерушісі, Ресей; **Бережнова Елена Викторовна**, педагогика ғылымдарының докторы, Ресей Сыртқы істер министрлігінің Мәскеу мемлекеттік Халықаралық қатынастар институтының (университет) профессоры; **Есіркепова Кенжегүл Қабылғазықызы**, филология ғылымдарының кандидаты, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті Ө.Сұлтанғазин атындағы педагогикалық институтының директоры; **Ибраева Айман Елемановна**, Қостанай облысы әкімдігінің Білім басқару басшысы; **Калимжанова Роза Лаиковна**, PhD докторы, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің педагогика, психология және арнайы білім беру кафедрасының меңгерушісі; **Утегенова Бибикуль Мазановна**, педагогика ғылымдарының кандидаты, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің педагогика, психология және арнайы білім беру кафедрасының қауымдастырылған профессоры; **Смаглий Татьяна Ивановна**, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің педагогика ғылымдарының кандидаты; педагогика, психология және арнайы білім беру кафедрасының қауымдастырылған профессоры; **Жетписбаева Айсылу Айратовна**, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің Ы. Алтынсарин атындағы әдістемелік кабинетінің меңгерушісі.

Қазіргі әлеуметтік мәдени және геосаяси нақтылықтағы құндылықтар - тәрбиенің тұжырымдамалық негізі:
Қ 22 Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары: I Кітап, 27 ақпандағы 2025 жылдың – Қостанай: Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті, 2025. – 1916 б. = Ценности как концептуальная основа воспитания в современных социокультурных и геополитических реалиях: Материалы международной научно-практической конференции: I книга, 27 февраля 2025 года. – Костанай: Костанайский региональный университет имени Ахмет Байтұрсынұлы, 2025.–1916 с.

ISBN 978-601-356-498-2

Жинақта Алтынсарин оқуларының «Қазіргі әлеуметтік мәдени және геосаяси нақтылықтағы құндылықтар – тәрбиенің тұжырымдамалық негізі» атты Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясының материалдары жарияланған. Бұл Қазақстандық білім беру жүйесіндегі балалар мен жастарды тәрбиелеудің құндылықтары туралы зерттеулер, еліміздің ұлттық біртұтас тәрбие бағдарламаны жүзеге асыру жолдары, жас ұрпақты тәрбиелеуде халықаралық және отандық тәрбие мәселелері ескеру жолдары, мектеп пен отбасының қоғамдық тәрбие күштерін біріктіру туралы пікірлері, зерттеу ұсынылымдары туралы мақалалар жинақталған.

Жинақта білім беруде ұлттық тәлім-тәрбие құндылықтарын еңгізудің өзекті мәселелері, озат тәжірибелер, біртұтас тәрбиенің бағыт-бағдарымен тенденцияларын айқындалып, сондай-ақ қолжетімділікпен инклюзивтілікті қамтамасыз ету, барлық деңгейлердегі мазмұнның құндылық аспектісін өзектендіру, білім беру ұйымдарында ашықтық пен ынтымақтастық ахуалын құру, білім беруді дамыту мен психологиялық-педагогикалық қолдаудың инновациялық форматтарымен тиімді тәжірибелерін еңгізу, педагогикалық ғылым мен практиканы интеграциялау қарастырылған.

Конференция материалдары қазіргі білім беру контекстіндегі Ы. Алтынсариннің педагогикалық мұрасының өзектілігін, оқытудың гуманистік теориясының ғылыми негіздерін, қазіргі педагогикалық білім берудегі ғылым мен практиканың өзара байланысы мәселесін шешу жолдарын, интегративті жүйе ретіндегі кәсіпке дейінгі педагогикалық білім берудің маңыздылығын, цифрлық ресурстарды пайдалана отырып, педагогтардың тәрбие мәселелерін өз қызметтерінде шешу жолдары айқындалған.

Бұл жинақтың материалдарын ғалымдар, жоғары оқу орындары мен колледж оқытушылары, мектеп мұғалімдері мен мектепке дейінгі тәрбиешілер, педагог-психологтар, магистранттар мен студенттер пайдалана алады.

В сборнике содержатся материалы Международной научно-практической конференции Алтынсаринские чтения «Ценности как концептуальная основа воспитания в современных социокультурных и геополитических реалиях», определяющие общие направления тенденции внедрения национальной программы «Біртұтас тәрбие», такие, как ценностные аспекты воспитания подрастающего поколения, анализ возможностей и лучших практик по внедрению единой программы воспитания, поддержка взаимодействия школ и семьи в воспитании ценностных ориентиров детей и молодежи, изучение путей создания безопасной и поддерживающей образовательной среды в организациях образования.

Материалы Конференции посвящены обсуждению актуальности педагогического наследия Ы. Алтынсарина в контексте современных ориентиров ценностных смыслов воспитания, научных основ аксиологических аспектов обучения и воспитания, а также вопросы готовности педагогов к современным вызовам в отечественном образовании, педагогической готовности педагогов к инновационной деятельности с использованием цифровых ресурсов. Материалы данного сборника могут быть интересны ученым, преподавателям вузов и колледжей, учителям школ и воспитателям дошкольных учреждений, педагогам-психологам, магистрантам и студентам.

ISBN 978-601-356-498-2

9 786013 564982

УДК 37.02
ББК 74.00

қатар рухани қолдау да көрсетеді. Ол әрдайым өзінің мейірімділігімен өзгелерге үлгі болуға тырысады.

Құрмет – адамға деген сыйластық, оның қадір–қасиетін түсіну. Атымтай Жомарт адамдарды құрметтейді, олардың жағдайын, мұқтаждықтарын түсініп, соған сәйкес әрекет етеді. Ол адамдардың қиыншылықтарын түсініп, оларға көмек қолын созады. Мысалы: Атымтай Жомарт өз іс–әрекеттерінде әрқашан басқаларды құрметтейді. Ол көмек бергенде ешқашан ешкімді кемсітпейді, ешкімнің қадір–қасиетін төмендетпейді. Оның ісі тек өзгенің жағдайын жақсартуға бағытталған.

Ыбырай Алтынсариннің шығармаларындағы ұлттық құндылықтар оның ағартушылық қызметінің басты мәні болып табылады. Ол қазақ халқының мәдениетін, тілін, салт–дәстүрін сақтауды және дамыту жолында еңбек етті. Оның шығармалары білім мен ғылымды, адамгершілік құндылықтарды, еңбекқорлықты, ұлттық салт–дәстүрлерді насихаттай отырып, қазақ халқының рухани жаңғыруына үлкен әсер етті. Ыбырай Алтынсариннің еңбектері бүгінгі күні де өз маңыздылығын жоғалтпай, ұрпақ тәрбиесінде маңызды рөл атқаруда. Оның шығармашылығы арқылы қазақ халқының рухани байлығы мен мәдениетін сақтау және дамыту жолында маңызды қадамдар жасалды.

Әдебиеттер тізімі:

1. Ыбырай Алтынсарин «Таза бұлақ» жинағы Алматы, Жазушы, 1988 жыл.
2. Ыбырай Алтынсарин «Өнер –білім бар жұрттар». Алматы, Жалын 1991 жыл.
3. Алтынсарин Ыбырай «Қазақ хрестоматиясы» Алматы, 2003.
4. Ыбырай Алтынсарин тағлымы. Құраст.: Жармұхамедов М. Алматы, 1991.
5. Қазақ әдебиетінің қысқаша тарихы. Алматы «Қазақ университеті». 2001. – 467 б.

УДК 371

ТҰЛҒАНЫ ТӘРБИЕЛЕУДЕ ҰЛТТЫҚ ҚҰНДЫЛЫҚТАРДЫ ПАЙДАЛАНУ

Махина Сарсенкуль Куандыковна

магистр педагогических наук, старший преподаватель

Жүсіпбек Индира Батырқызы

магистр педагогических наук, преподаватель

АркПИ им. И. Алтынсарина

г. Аркалык, Казахстан

Аңдатпа

Ұлттық құндылықтар арқылы тәрбиелеу – болашақ ұрпақты тәрбиелеу үшін маңызды үрдіс. Мақалада тұлғаны өз халқының мәдениетімен, дәстүрлерімен, тілі мен тарихы арқылы моральдық және адамгершілік құндылықтарға баулу және қоғамдық өмірге белсенді, жауапты тұлға ретінде тәрбиелеу қарастырылған.

Түйінді сөздер: ұлттық бірегейлік, ұлттық сананы қалыптастыру, дәстүрлер мен әдет–ғұрыптарды сақтау, тілдің маңызы, өзін–өзі тану және өз–өзіне құрмет, отбасы тәрбиесі мен үлкендерге құрмет.

Аннотация

Воспитание через национальные ценности – важная тенденция для воспитания будущих поколений. В статье рассматривается приобщение личности к нравственным и нравственным ценностям через культуру, традиции, язык и историю своего народа и воспитание как активной, ответственной личности к общественной жизни.

Ключевые слова: национальная идентичность, формирование национального сознания, сохранение традиций и обычаев, значение языка, самосознание и уважение к себе, семейное воспитание и уважение к старшим.

Abstract

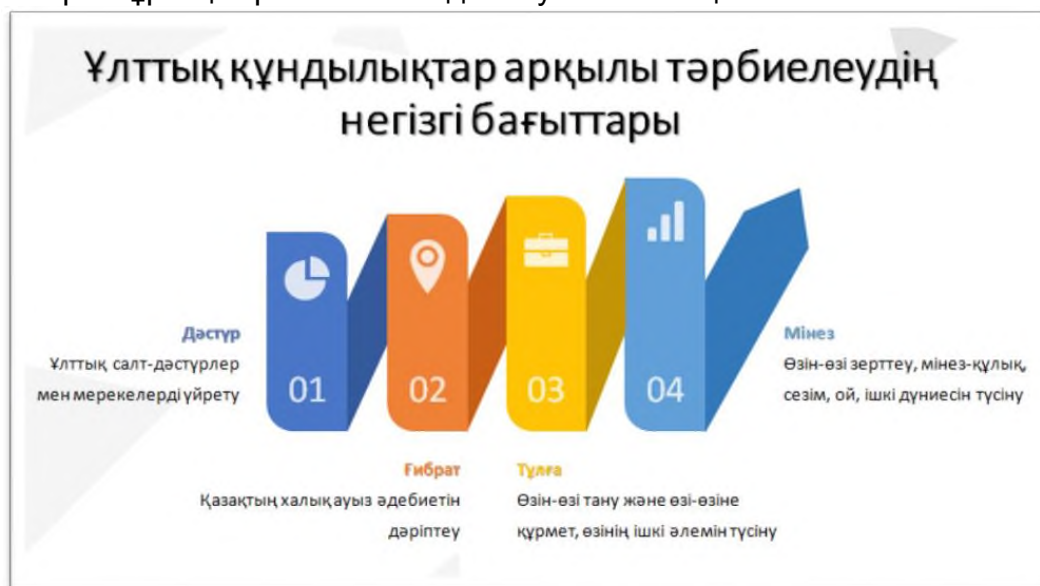
Education through national values is an important trend for the education of future generations. The article examines the introduction of a person to moral and moral values through the culture, traditions, language and history of his people and upbringing as an active, responsible person in public life.

Key words: *national identity, formation of national consciousness, preservation of traditions and customs, the meaning of language, self-awareness and self-respect, family upbringing and respect for elders.*

Ұлттық құндылықтар арқылы тәрбиелеу – бұл тұлғаны өз халқының дәстүрлеріне, тарихына, мәдениетіне, тілін меңгеруге, әдет-ғұрыптары мен моральдық нормаларына құрметпен қарауға бағытталған тәрбиелік процесс. Мұндай тәрбие олардың жеке тұлғасын қалыптастыруда, ұлттық бірегейлікті сақтауда және қоғамдық өмірде белсенді, жауапты азамат болуына ықпал етеді.

Қазіргі қоғам барған сайын күрделене түсуде. Ұстаздың қолында адам тағдыры, болашақ елдің тағдыры тұрады. Адам баласы дүниеге келгеннен бастап тәрбиелеуді талап етеді. «Жас бала – жаңа өркен жайған жасыл ағаш тәрізді» – дейді халқымыздың даналығы. Жерге отырғызған жас көшетте өркен жайған жасыл ағаш болып, тамыры тереңдеп, жапырағы жайқалып саялы ағаш болып үлкейгенше мәпелеп күтіп, үзбей тәрбиелеуді керек етеді. Адам да сол тәрізді. Олай болса, ұстамды, көргенді, парасатты, түп-түзу, жып-жинақы, әсем бейнелі адамға қараудың өзі тым жарасымды. Жастарымыздың үлгілі, ішкі-сыртқы адамгершілік, эстетикалық саналары биік дәрежеде болуына барлығымыздың да ат салыса қатысуымыз қажет, тіпті бұны бүгінгі қазақ қоғамының жауапкершілігінде болатын міндеттеме деп санаса да артық емес. Орыс жазушысы А.П. Чеховтың мынандай тамаша сөзі бар:

«Адам бойындағының бәрі де, бет әлпеті де, жан дүниесі де, ақыл ойы да, киім-кешегі де әдемі болуы керек». Сол үшін де өмірдің жарқын сипатын, сұлу сымбатын, қасиетін үнемі басшылыққа ала отырып, ұлттық құндылықтарымызды, оның ішінде халық даналығындағы өсиеттер мен нақыл сөздер, мақал-мәтелдердегі бай мұраларын ұрпақ тәрбиесіне пайдалануымыз өте қажет.

Сурет 1. Ұлттық құндылықтар арқылы тәрбиелеудің маңызы

1. Ұлттық бірегейлік және ұлттық сананы қалыптастыру:

Ұлттық құндылықтар арқылы жастар өз халқының тарихы мен мәдениетімен танысып, ұлттық тұлғаны құрметтеуге үйренеді. Бұл олардың ұлттық сәйкестігін сезінуіне және өз елінің мақтанышына айналуына ықпал етеді.

«Ұлыңа бес жасқа дейін патшандай қара, он бес жасқа дейін қосшыңдай сана, он бестен асқан соң, досыңдай бағала», – деген халық мәтелі баланы еркін тәрбие-

леудің, өзіңнің қамқор көмекшің, ақылшың етіп тәрбиелеуге бағдарлап тұр. Ал, бұл ғылыми педагогикадағы баламен еркін сөйлесу, тең азамат санау, ашық сырласудың тәрбиелік мәнін қоштайтын ашық пікірлесу.

2. Моральдық және этикалық құндылықтар:

Ұлттық құндылықтар қоғамның этикалық нормалары мен моральдық қағидаттарын қамтиды. Оларға адамның адамгершілік қасиеттері, отбасына деген құрмет, үлкенді сыйлау, еңбексүйгіштік және өз еліне қызмет ету сияқты құндылықтар жатады.

«Адамгершілік болмай, әділдік болмас», «Адамның ұяты бетінде, адамгершілігі ниетінде», – деген халық нақылы адамның ең басты құндылығы адамгершілік, оны жоғары қою, қай заманда өмір сүргеніңе емес, өзіңнің адамгершілігіңе мән беруді меңзейді.

«Жақсы ниет – жарым ырыс», – деген халық нақылынан тұлғаны тәрбиелеуде адамның ниеті – адамның белгілі бір әрекетке деген ішкі ниеті, мақсаты немесе ойы деп түсінік қалыптастыру қажет. Тұлғаны тәрбиелеуде жақсы ниет қалыптастырсақ болашақта одан ізгілікті іс–әрекеттер мен қадамдар күтуге болады. Жақсы ниет – адам өзгелерге немесе қоғамға пайда әкелуге бағытталған ниет. Бұл ниет адамның адамгершілік қасиеттерін, қайырымдылығын, мейірімділігін көрсетеді.

– Мысалы, адам ауырған адамға көмек көрсетуге ұмтылса, бұл оның жақсы ниетін білдіреді.

Адамның ниеті оның ішкі дүниесінің маңызды көрсеткіші болып табылады. Ниет пен мақсат арасындағы байланыс, оның адамгершілікпен және қоғаммен өзара әрекеттесуінде үлкен рөл атқарады. Сондықтан әр адамның өз ниетіне жауапкершілікпен қарауы, оны дұрыс бағытта бағыттауы өте маңызды.

3. Дәстүрлер мен әдет–ғұрыптарды сақтау:

Ұлттық құндылықтар арқылы тәрбиелеу дәстүрлер мен әдет–ғұрыптарды сақтауды, оларды ұрпақтан ұрпаққа жеткізуді көздейді. Бұл қазақ халқының бай мәдени мұрасын және рухани құндылықтарын ұмытпауға және қадірлеуге мүмкіндік береді.

«Дәстүрі жараспағанның Дәм–тұзы жараспайды», «Алты жасар бала алыстан келсе, Алпыс жасар кәрі алдынан шығар», «Қонақ атаңнан да ұлы», «Қонақ аз отырып, Көп сынайды» – халқымыздың осы бір мақалдарының бай мәдениеті мен рухани құндылықтарының тарихын айта отырып, тәрбиелеу мақсатында айтылғаны сөзсіз.

Әдет–ғұрыптар қоғамда тәртіп пен үйлесімділік орнатуға көмектеседі. Мысалы, отбасылық мерекелер, тұсаукесер, тойлар сияқты дәстүрлер адамдарды біріктіреді, олардың әлеуметтік қарым–қатынасын нығайтады.

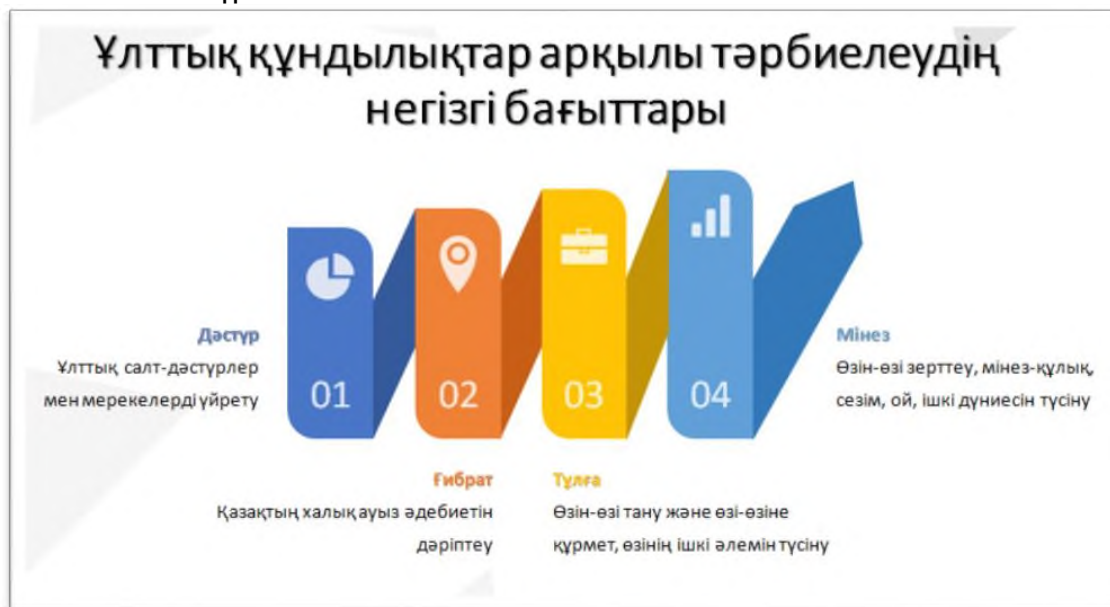
Дәстүрлер мен әдет–ғұрыптар адамды тәрбиелеу мен дамытуға ықпал етеді. Олар жас ұрпаққа ескі ұрпақтың тәжірибесін, моральдық қағидаттарын, құндылықтарын жеткізеді. Мысалы, үлкендерге құрмет көрсету, адалдық, еңбексүйгіштік сияқты қасиеттер ата–бабаларымыздың дәстүрлері арқылы ұрпақтан–ұрпаққа беріледі.

4. Тілдің маңызы:

Ұлттық құндылықтар арқылы тәрбиелеу барысында тілді үйрету ерекше маңызды орын алады. Өз ана тілінде сөйлеу – ұлттың мәдениеті мен дәстүрлерін сақтап қалудың маңызды факторларының бірі болып табылады.

«Тіл – ұлттың сүйенетін тамыры, сыйнатын тәңірі», «Өз тілің – бірлік үшін, Өзге тілің – тірлік үшін», «Тіл ақылдың – өлшемі», «Тіл ерді қабырға салады, Нарды қазанға салады. Сөз тапқанға қолқа жоқ», «Жақсы байқап сөйлер, Жаман шайқап сөйлер» – деген залықнақылдарының өзіңнің ана тіліңді білудің маңызы мен оған

деген құрмет сенің тәрбие деңгейің мен тұлғалық қалыптасуыңдағы негізгі көрсеткіш екенін атап айтып тұр.

Сурет 2. Ұлттық құндылықтар арқылы тәрбиелеудің негізгі бағыттары

1. Ұлттық салт–дәстүрлер мен мерекелерді үйрету:

Оқушыларға қазақ халқының ұлттық мейрамдары мен салт–дәстүрлерін түсіндіру, оларды осы құндылықтарға құрметпен қарауға баулу. Мысалы, Наурыз мейрамы, Тәуелсіздік күні, тұсау кесу, бет ашар, салт–дәстүрлерді үйрету арқылы балаларды ұлттық рухта тәрбиелеу. Білім беру.

Ұлттық мейрамдар мен мерекелер дәстүрлерді сақтаудың маңызды жолы болып табылады. Мұндай мерекелерді ұрпақтар арасында тойлау арқылы халықтың рухани байлығы мен мәдениеті насихатталады. Мысалы, Наурыз мерекесі, Тәуелсіздік күні, Құрбан айт сияқты ұлттық мерекелер дәстүрлерді сақтауға мүмкіндік береді.

Дәстүрлерді сақтау көбінесе отбасы деңгейінде жүзеге асады. Өке мен ана балаларын ұлттық дәстүрлерге, әдет–ғұрыптарға үйретіп, оларды сыпайылыққа, құрметтеуге тәрбиелейді. Мысалы, ұлдарды иіліп сәлемдесуге, қыздарды үлкендерге сый–құрмет көрсетуге үйрету.

Мектепте ұлттық мәдениетті, дәстүрлер мен әдет–ғұрыптарды үйрету арқылы жас ұрпақты тәрбиелеу маңызды. Әдебиет сабақтарында, тарих пәндерінде, өнер сабақтарында ұлттың дәстүрлері мен мәдени мұрасы туралы білім берілуі тиіс.

2. Қазақтың халық ауыз әдебиетін дәріптеу:

Жастарды қазақтың бай ауыз әдебиетімен таныстыру, батырлар жыры, ертегілер, мақал–мәтелдер, ғибратты әңгімелер арқылы ұлттық құндылықтарды ұғындыру.

Халықтың ауыз әдебиеті, әсіресе ертегілер, батырлар жыры, өлеңдер, мақал–мәтелдер ұлттың дәстүрін сақтауға септігін тигізеді. Балаларға ұлттық ертегілер мен жырларды оқыту арқылы дәстүрлер мен әдет–ғұрыптарды танытуға болады.

Дәстүрлерді сақтау мен дамыту үшін оларды заман талабына сай бейімдеу қажет. Мысалы, кейбір дәстүрлерді цифрлық дәуірде әлеуметтік желілер арқылы насихаттау, мәдени шараларды заманауи технологиялармен өткізу дәстүрлердің сақталуына ықпал етеді.

Дәстүрлер мен әдет–ғұрыптарды сақтау – бұл халықтың мәдени мұрасының, ұлттық болмысының негізін сақтау мен дамыту. Бұл процесс ұлттың әлеуметтік,

мәдени, тарихи өмірінде маңызды рөл атқарады. Дәстүрлер мен әдет-ғұрыптарды сақтау арқылы біз келешек ұрпаққа өзіміздің ұлттық құндылықтарымызды жеткізіп, оларды халқымыздың тарихы мен мәдениетіне деген құрметке тәрбиелей аламыз.

3. Өзін-өзі тану және өз-өзіне құрмет:

Ұлттық құндылықтар арқылы тәрбиелеу кезінде адамды өз елінің мәдениеті мен дәстүрін құрметтеуге үйрету. Әр адамның өз тарихын, тілін, ұлтын білуі және құрметтеуі тиіс екендігін түсіндіру.

Өзін-өзі тану және өз-өзіне құрмет – бұл адамның өзінің ішкі әлемін түсінуі, өз құндылықтарын, қабілеттері мен шектеулерін мойындауы, сондай-ақ өзіне деген оң көзқарасын қалыптастыруы. Бұл екі ұғым бір-бірімен тығыз байланысты және адамның өзіндік дамуына, психологиялық әл-ауқатына және қоғамда өзін дұрыс ұстануына ықпал етеді.

Өз құндылықтарын анықтау – өзін-өзі тану адамның не маңызды екенін түсінуіне көмектеседі. Бұл жеке мақсаттар мен идеалдар туралы ойлану, өмірдің басты мағынасы мен бағыттарын анықтауға ықпал етеді.

Қабілеттер мен шектеулерді тану – әр адам өзін жақсы түсінгенде өзінің қабілеттері мен мүмкіндіктерін анық біледі. Өзін-өзі тану арқылы адам өзіне сәйкес әрекеттер мен шешімдер қабылдайды.

Өзіне шекара қою – өзін-өзі құрметтеу адамның жеке шекараларын түсінуге, басқаларға өз құқықтарын қорғауға және ар-намысын сақтауға мүмкіндік береді. Мұндай адам өзіне қатысты жағымсыз қарым-қатынастарды қабылдамайды.

Жеке жетістіктерді мойындау – өз-өзіне құрмет көрсететін адам өз жетістіктерін, тәжірибесін, білімі мен дағдыларын мойындайды және оларды мақтан тұтады. Ол тек қателіктерді ғана емес, жетістіктерін де бағалайды.

Салауатты өзін-өзі бағалау – өз-өзіне құрмет жасау – өзін кемсітпей, салауатты өзін-өзі бағалау. Бұл адамның өзін сынға алудан қорықпай, бірақ өз әрекеттерін сын көзбен қарап, жетілдіру жолдарын табуға көмектеседі.

Өзін-өзі тану мен өз-өзіне құрметтің маңызы:

«Дені саудың – жан сау» – деп халық бекер айтпаған. Психологиялық денсаулық – өзін-өзі тану мен құрмет адамның психологиялық әл-ауқатын жақсартады. Адам өз ішкі әлемін түсініп, өз күшті және әлсіз тұстарын қабылдағанда, өзіне деген сенімділік артады. Бұл стресс, депрессия және алаңдаушылық сияқты мәселелерді азайтуға көмектеседі.

«Өзінді өзің жаттай күт, жат бойынан түңілсін» дейді халық мақалы. Қарым-қатынастарды жақсарту – өзін құрметтеген адам басқалармен де құрметпен қарым-қатынас жасайды. Өзін күтіммен бағалау – өз-өзіне құрмет көрсету үшін денсаулыққа, дене мен рухани жағдайға назар аудару қажет. Спортпен шұғылданду, дұрыс тамақтану, ұйқы режимін сақтау және жеке уақыт өткізу адамның өзін жақсы сезінуіне мүмкіндік береді.

«Ерім дейтін ел болмаса, елім дейтін ер қайдан болсын» дейді. Бұл әр азаматтың елі үшін, әр елдің азаматы үшін әлеуметтік жауапкершілігі болуы керек, ол – өзін-өзі тану және құрметтеу қоғамдағы жауапкершілікті арттырады. Өзіне құрметпен қарайтын адам басқаларға да ізгілік пен құрмет көрсетеді, бұл әлеуметтік тұрақтылыққа және үйлесімділікке әкеледі.

«Кісіге салған көрпең – өзіңе салған көрпең» дейді бабаларымыз. Бұл өзінді құрметтей білу, құрметтете білу дегенді білдіреді.

4. Мінез-құлық, сезімді дамыту, зерттеу

Өзін-өзі тану және өз-өзіне құрметті дамыту жолдары:

«Білетінім бір тоғыз, білмейтінім тоқсан тоғыз» деген халық мақалы, білгеніңнен білмейтінің көп болатынын, үнемі іздену, білім алу, өзінді дамыту мен өзінді тану қажеттілігін меңзейді. Өзін-өзі зерттеу – өз мінез-құлқын, сезімдерін және ойларын

талдап, ішкі дүниесін түсіну – өзін-өзі танудың алғашқы қадамы болып табылады. Күнделік жүргізу, медитация жасау немесе психологиялық тренингтерге қатысу – осы жолда көмектеседі.

«Жақсымен сөйлессең, көңілің ашылады», «Биік төбеге шықсаң, көзің ашыла-тын» халқымыздың мақалында айтылғандай, әр нәрседен жақсылық көре білуді, жақсыны дәріптеуді әдетке айналдыруды ұсынады. Позитивті ойлау – өзіне деген құрметті арттыру үшін позитивті ойлауға тырысу керек. Өткен қателіктер мен сәтсіздіктерді сабырмен қабылдап, олардан сабақ алу, өзін сынаудан гөрі өз жетістіктерін мойындау маңызды.

Шекаралар орнату – басқалармен қарым-қатынаста өз шекараларын анық белгілеу, қажет кезде «жоқ» деп айту – өз-өзіне құрмет көрсетудің маңызды тәсілдерінен бірі. Өзін-өзі тану және өз-өзіне құрмет – жеке тұлғаның психологиялық және моральдық тұрғыдан дамуына, қоғамда дұрыс орын алуы мен әлеуметтік қарым-қатынастардың сапасын жақсартуға көмектесетін маңызды құндылықтар. Бұл ұғымдар адамның ішкі тыныштығын, өзіне деген сенімділікті арттырып, өмірін тиімді ері салауатты түрде ұйымдастыруға мүмкіндік береді.

«Қарты бар үйдің қазынасы бар» – деп халқымыз үлкен кісілерді, отбасындағы ата-мен әжені, «Үлкенге құрмет – кішіге ізет» – деп әке мен ананы, жас үлкенді сыйлау, құрметтеу, олардың үлгі өнегесін, ақыл кеңесін алуды өсиет еткен. Отбасы тәрбиесі мен үлкендерге құрмет. Қазақ халқының дәстүрінде отбасы маңызды рөл атқарады. Үлкендерге құрмет көрсету, отбасылық құндылықтарды сақтап, тәрбиелі ұрпақ тәрбиелеу арқылы ұлттық тәрбиенің негіздерін қалайды.

5. Жерге, табиғатқа, тарихқа құрмет:

Өз Отанын, жерін сүйу, оны қорғау, тарихты білу және халықтың өткенінен сабақ алу. Ұлттық тәрбиелеу арқылы жас ұрпаққа осы құндылықтарды түсіндіріп, оларды өз халқының тарихына деген қызығушылығын арттыру.

Сурет 3. Ұлттық құндылықтар арқылы тәрбиелеудің нәтижелері

– Ұлттық сана мен өзіне деген құрмет: Оқушылар өз халқының тарихын, мәдениетін, тілін құрметтеп, өзіне деген құрмет қалыптастырады.

– Қоғамдық жауапкершілік: Жастар қоғамдағы өз орнын және жауапкершілігін сезінеді, еліміздің болашағына үлес қосу үшін белсенді болуға ұмтылады.

– Төзімділік пен құрмет: Ұлттық құндылықтарды сақтау мен құрметтеу жастардың төзімділігін арттырып, түрлі мәдениеттер мен дәстүрлерді қабылдауға үйретеді.

К. Ушинский «Тәрбиенің қайнар көзі тек адамның жеке басының өнегесіне негізделген. Ешқандай да жарғы, бағдарлама оның орнын баса алмайды».

«Қызың өссе, қызы жақсымен, ұлың өссе, ұлы жақсымен ауылдас бол», «Қызға қырық үйден тыю, бір үйден жыю» деген нақыл сөздер ата–бабаларымыздың қыздың тәрбиесіне ерекше көңіл бөлім, жас күнінен жақсыға баулып, теріс қылығын түзеуге отбасы, ағайыны, ауылы болып атсалысудың өзі ұлттық құндылықтарға баулу бір тұтас қоғамның ортақ мүддесі деп санағанының айғағы. «Қызыңды бөтен үйге қондырма, ұлыңды бөтен үйден тойдырма» деп, ортақ талап қойған.

«Адамға көбінесе үш алуан адамнан мінез жұғады. Біріншісі ата–анадан, ұстазынан, құрбы–құрдасынан» – деп ойшыл Абай. Халық педагогикасында: «Ұстазына қарай шәкірті», «Ұстазы жақсының ұстамы жақсы», «Аға–жаға, ұстаз–пана», – деген мақал–мәтелдер арқылы құптайды. Олай болса тұлғаны тәрбиелеуде ұлттық құндылықтарды ата–ана, ұстаз, құрбы–құрдас, ағайын–туыс болып қоғамның ортақ мүддесі ретінде қарап, дәріптеу деп қабылдау керек.

Список литературы:

1. Кенжеахметов С.К. Жеті Қазына. – Ана тілі.: 2005. 134 с.
2. Бижанова Н. Ұлттық құндылық қасиеттер.//»Қазақстан мектебі» ж. 2007.–№ 3. –24–30 б.
3. Әбішқызы С., Сарманов Ж. Ұлттық тәрбие – құндылығы мол дүние. –Алматы: Рауан, 2008.

УДК 37.035.6

МНОГОГРАННОЕ НАСЛЕДИЕ ВЕЛИКИХ ПЕДАГОГОВ ДЛЯ ПОДРАСТАЮЩЕГО ПОКОЛЕНИЯ

Медиубаева Гульбаршин Жабраиловна

учитель начальных классов

Исмурзина Римма Сериковна

учитель начальных классов

КГУ «Общеобразовательная школа №14
имени Дм. Карбышева отдела образования города Рудного»
г. Рудный, Казахстан

Аңдатпа

Бұл мақала білім беру жағдайында көрнекті педагогтардың мұрасын бағаламау дұрыс емес екенін көрсетеді, атап айтқанда Ы. Алтынсариннің идеялары білім беру жүйесінің қазіргі процесстерімен үндес келеді. Білім беру міндеттерінің бірі – бәсекеге қабілетті оқушыны, рефлексивті мұғалімді дамыту. Дәл осындай міндеттерді ағартушы–педагог Ы. Алтынсариннің өзі шешкен.

Түйінді сөздер: *І.Алтынсарин, С.Көбеев, білім, мектеп, ғылым, поэзия.*

Аннотация

В данной статье показано, что в условиях образования нельзя недооценивать педагогическое наследие выдающихся просветителей, а именно Ы. Алтынсарина, идеи которого созвучны современным процессам системы образования. Одна из задач образования развитие конкурентно–способного ученика, рефлексирующего учителя. Эти же задачи решал и сам педагог – просветитель Ы. Алтынсарин.

Ключевые слова: *И. Алтынсарин, С. Кубеев, образование, школа, наука, поэзия.*

Abstract

This article shows that in the conditions of education, the pedagogical heritage of outstanding educators, should not be underestimated. I. Altynsarin, whose ideas are in tune with the modern processes of the education system. One of the tasks of education is the development of a competitive student, a reflective teacher. The same tasks were solved by the educator himself I. Altynsarin.

Key words: *I. Altynsarin, S. Kubeev, education, school, science, poetry.*

МАЗМҰНЫ / СОДЕРЖАНИЕ

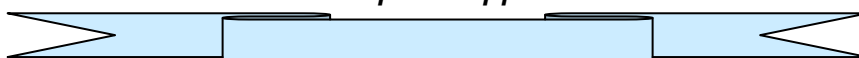
АЛҒЫ СӨЗ

ПРИВЕТСТВЕННОЕ СЛОВО

Сеитбек Бекенович Куанышбаев , география ғылымдарының докторы Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің Басқарма - Төрағасы - Ректоры	3
---	----------

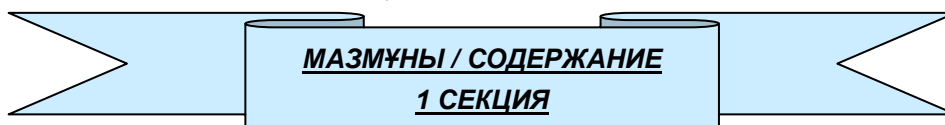
ПЛЕНАРЛЫҚ БАЯНДАМАЛАР

ПЛЕНАРНЫЕ ДОКЛАДЫ

Eva Smetanová	Education as a tool for cultural dialogue	6
Алиева Эльмира Максutowна	Основные принципы формирования ценностей и интересов у обучающихся в условиях образовательной среды	8
Сюндикова Данагуль Жаппасбаевна	Роль, значение и пути реализации воспитания подрастающего поколения на основе национальных ценностей в организациях образования костанайской области	13
Өтелбаева Салтанат Амантайқызы	Ыбырай жайында табылған тың деректер	17
Бектурганова Римма Чингисовна	Развитие инструментов формирования исследовательской культуры у будущих педагогов	20
Моисеева Людмила Владимировна, Балюкова Татьяна Владимировна	Формирование экологической картины мира есть новое направление развития образования России	26

**БІЛІМ БЕРУ ЖҮЙЕСІНДЕГІ БАЛАЛАР МЕН ЖАСТАРДЫ ТӘРБИЕЛЕУДІҢ
ҚҰНДЫЛЫҚТАРЫ: ТӘЖІРИБЕ, ПРОБЛЕМАЛАР ЖӘНЕ ШЕШІМДЕР**

**ЦЕННОСТИ ВОСПИТАНИЯ ДЕТЕЙ И МОЛОДЕЖИ В СИСТЕМЕ ОБРАЗОВАНИЯ:
ОПЫТ, ПРОБЛЕМЫ И РЕШЕНИЯ**

Абатов Нурлыбай Тулепбергенович, Кадырова Айгуль Кеулимкосановна	Жастарға ұлттық тәрбие берудің мақсаты	30
Абдикирова Динара Аманжоловна	Тәрбие негізі–ұлттық құндылықтарда	34
Абдимоминова Дилдаш Каппаровна, Омарова Дильназ Кенжебековна	Құндылықтарға негізделген білім беру ортасын құрудағы геймификацияның рөлі	37
Абдуллина Татьяна Владимировна	Проблемы и возможности культурно–ценностной образовательной среды для развития функциональной грамотности на уроках русского языка и литературы	42
Абитова Вера Анатольевна	Формирование гармонично развитой личности дошкольников на основе ценностей через программу воспитания «Біртұтас тәрбие»	46
Айдарханова Айымгуль Мейрамбаевна, Нурмуханбетова Нургуль Нуркеновна	Формирование интереса к предмету химия через межпредметную связь	51
Айзверт Виктория Александровна, Шпехт Наталья Васильевна	Интеграция национальных ценностей в образовательный процесс младших классов на уроках литературного чтения, математики и изобразительного искусства	57
Аймуханова Карина Темировна	Научное видение понятий «инклюзивное образование», «менеджмент инклюзивного образования»	60
Акишева Балайым Жансеитовна, Айнабекова Акмарал Сабитовна	Білім саласындағы тәрбие құндылықтары: тәжірибе, мәселе, шешім ұлттық құндылықтар арқылы жас ұрпақты тәрбиелеу	63
Аликин Марк Игоревич, Лукьянченко Наталья Владимировна	Субъективное восприятие подростками – единоборцами занятий спортом	66
Алпысбаева Айнагуль Темирханговна, Карибаева Динара Булатовна	Роль и значение инклюзивного образования в современной школе	71
Альбекова Айжан Турсунбековна	Патриотическая направленность песен Розы Рымбаевой	74
Альдикенова Анар Альмухановна	Ұлттық құндылықтар мен жаңа педагогикалық әдістемелер: жастар тәрбиесі мен білім берудегі өзара ықпалы	79
Амантаева Айгуль Багитжановна	Природа философии знания	83

1 СЕКЦИЯ

Амирхамзин Наурызбай Касенғалиевич	Бастауыш сынып оқушыларының музыка сабағындағы шығармашылық әрекеті	86
Амрина Аклима Алпамышевна	Білімалушылардың негізгі құндылықтарды игерудегі «Біздің өлке» электрондық құралының орны	92
Анцупова Светлана Николаевна	Инклюзивное образование на уроках физической культуры в общеобразовательной школе	97
Аралбаева Айгүл Кенесовна	Ценности воспитания в образовании: анализ опыта и перспективы	99
Аргимбаев Темирлан Ерланович	Сокровища прошлого: сущность традиционных ценностей в современном воспитании	105
Атабаева Динара Хамитовна	Воспитание детей и молодежи в системе образования казахстана: ценности, вызовы и пути решения	109
Аухатова Рза Жансултанова, Мурзағалиева Кенжегүл Зайнуллиновна	Қазақ тілі мен әдебиеті сабақтарында жастарды тәрбиелеудің негізгі құндылықтары	113
Аушамина Гулжан Заркимовна, Баймағанбет Маржан Мәлікқызы	Балалар арасында рухани және моральдық құндылықтардың өзгеруі: себептері мен шешу жолдары	117
Ахметғареев Дамир Рифағатович	Формирование экологической культуры через исследования: воспитание сознательности и ответственности	121
Ахметова Аймқұл Кадирбаевна, Жакаева Салтанат Ануарбековна	Концептуально–дидактическая модель подготовки студентов для музыкально–образовательной деятельности	126
Ахметова Данагул Нурмуханбетовна	Қазақ жұмбақтарындағы ұлттық дүниетаным көрінісі	131
Ахтай Жансая Маратқызы, Құлжанова Бақытгүл Райханқызы	Балалар мен жастарды тәрбиелеуде қазақ тілді жаңалық мәтіндеріндегі неологизмдер мен терминдердің рөлі	135
Аяпбергенова Алмагүл Бахитжановна	Бастауыш мектептегі заманауи тәрбиенің құндылықтары	139
Бабич Светлана Сергеевна	Формирование профессионально–личностных качеств будущего хореографа в процессе обучения в вузе	142
Баякенова Мадина Кусмановна	Роль образования в формировании ценностных ориентиров подрастающего поколения	146
Баженкова Наталья Владимировна, Магун Татьяна Ярославовна	Определение уровня стрессоустойчивости студентов института физической культуры	150
Баженова Эльмира Даулетхановна, Сәбит Айгүл Ғаниматқызы	Болашақ әлеуметтік педагогтың толеранттылығын қалыптастыру мәселесі	153

1 СЕКЦИЯ

Базарбаева Балганат Еркимбаевна	Тарихи тұлғалар жайлы білім беру арқылы жас буынды патриотизмге тәрбиелеу жолдары	157
Байгентов Бауржан Булатович	Воспитание нравственного, ответственного, инициативного и компетентного специалиста как важнейший фактор развития казахстанского общества	160
Баймаганбетова Айгерим Прмановна	Эссе как инструмент развития ключевых компетенций в цифровую эпоху: практический аспект	164
Байтенова Ляззат Бактыбековна	Платформа «qabilet»: современные решения для диагностики, профориентации и поддержки учеников	167
Байтикенова Умутгуль Какимбековна	Қазақстан тарихын оқытуда білім алушылардың тарихи құндылығын қалыптастыру	171
Бакатова Гульнара Актасовна	Современное воспитание: путь к гармоничному обществу	175
Бандурина Любовь Владимировна, Головки Наталья Григорьевна	Решение конфликтов в системе «семья–школа–общество»: пути и инструменты	180
Бекенова Салтанат Калихановна	Ақын Тұманбай Молдағалиевтің тұмадай тұнық жырлары	185
Бексултанова Раушан Каиржановна, Карашинова Алмагуль Серикбаевна	Мектептегі гуманитарлық пәнді концептуалды оқыту мен құндылықтар	190
Бектұрғанов Қуаныш Берікболатұлы, Әлім Назгүл Әлібекқызы	Оқушыларға тарихи сананы қалыптастырудағы «Қазақ халқының ұлт–азаттық көтерілістері» бағдарламасының рөлі	193
Беликов Илья Вячеславович, Чаплыгина Елена Владимировна	Физическая культура в системе физического воспитания в общеобразовательных учреждениях и высших учебных заведениях	198
Биримжанова Айгуль Каримовна, Ерманова Айгуль Боранбаевна	Дебат технологиясын білім беру үдерісінде пайдаланудың маңызы және практикалық нәтижелері	201
Бисекенова Айкенже Сериковна	Көркем еңбек арқылы ұлттық құндылықтарды тәрбиелеу: тәжірибе, проблемалар және шешімдер	206
Блохина Светлана Ивановна	Интеграция ценностей в образовательный процесс: формирование гармоничной личности через развитие одаренности младших школьников	209
Бойко Елена Александровна	Речевое развитие как фактор воспитания и социализации детей с кохлеарной имплантацией в условиях специального дошкольного учреждения: опыт, проблемы, направления	214
Бокубаева Мария Жанабилловна, Бузанова Лямзия Амантаевна	Ценности воспитания: симфония традиций и современности	218

1 СЕКЦИЯ

Болотько Елена Николаевна	Системный подход к формированию экологической культуры обучающихся	223
Бондаренко Марина Ивановна	Ценности воспитания на уроках русского языка и литературы: фундаментальные основы и пути их развития	226
Бондарь Виктория Сергеевна	Роль учителя в формировании моральных ценностей у учащихся начальных классов	230
Брянова Айсзуле Есимжановна, Ибраева Гульнара Айтбаевна	Қазақ тілі сабақтарында ұлттық құндылықтар негізінде функционалдық сауаттылықты дамыту	234
Бублий Константин Григорьевич	Steam–технологии на уроках художественного труда : синтез и творчество науки	238
Буляканова Юлия Маратовна, Демисенова Шнар Сапаровна	Методы диагностики уровня развития социального интеллекта студенческой молодежи	243
Бурбаева Лаура Ахатовна	Исследовательские навыки в условиях инклюзивного образования	248
Бушенеева Култай Бияхметовна, Сагадиева Кенжегуль Биахметовна	Жаратылыстану бағытындағы пәндерін интеграциялауда жаратылыстану сауаттылығын қалыптастыру	252
Винникова Лидия Васильевна, Кравченко Ольга Александровна	Воспитание духовных ценностей в контексте изучения лексических тем на уроках русского языка в старших классах	255
Вяжевич Анна Викторовна	Роль интегрированных уроков истории в совершенствовании гражданского образования	259
Габайдулина Алёна Тимуровна, Пузеп Любовь Геннадьевна	Тревожность младших школьников как психолого–педагогическая проблема	263
Гаврилова Любовь Максимовна	Воспитательный потенциал учебных дисциплин педагогического образования	266
Гавриляк Инна Михайловна, Солоха Ирина Константиновна	Изучение родного края как средство гражданско–патриотического воспитания младших школьников	269
Гаркуша Ольга Николаевна	Формирование гармоничной личности через единство образования и воспитания	274
Гелисханов Сергей Сергеевич, Гелисханова Анастасия Андреевна	Эффективность волейбольных секций в образовательных учреждениях: опыт и перспективы	277
Гимельрайх Алена Николаевна, Михайленко Светлана Валерьевна	Ценности воспитания в детском саду: опыт, проблемы и решения	281
Горпенко Наталья Андреевна	Реализация ценностей программы «Біртұтас тәрбие» в работе куратора	285
Грохольская Нина Георгиевна	Ценности как концептуальная основа воспитания в современных социокультурных и геополитических реалиях	288

1 СЕКЦИЯ

Гуныкина Надежда Владимировна	Ценности воспитания детей и молодёжи в системе образования: опыт, проблемы и решения	292
Дементей Наталья Николаевна	Стратегии сопровождения родителей в вопросах воспитания детей поколения Z в практике работы современной школы	297
Джубатыров Рустам Хозе–Диасович	Военно–патриотическое воспитание молодежи: опыт	301
Джумабекова Жанслу Оралбековна	Социальные сети и воспитание подрастающего поколения: вред или польза?	304
Дмитриева Татьяна Викторовна, Норкина Елена Александровна	Казахские национальные игры как средство социально–личностного и патриотического воспитания детей дошкольного возраста	309
Дмитрийчук Алена Валериевна, Чешенко Анастасия Владимировна	Ценности воспитания детей и молодёжи в системе образования: опыт, проблемы и решения	312
Досымова Замзагул Муратбековна	Жазылым дағдысын дамыту – оқушылардың жүйелі ойлауын қалыптастырудың құндылығы	316
Ермаганбетова Анар Бахитбековна, Абдиркенова Ақбидаш Капановна	Жалпыадамзаттық құндылықтар негізінде студенттерге рухани – адамгершілік тәрбие беру мазмұнының теориялық негіздері	320
Ерманова Рузанна Ергазыевна, Королёва Анжелика Андреевна	Интеграция традиционных и современных подходов как средство формирования основных ценностей в системе дошкольного образования	325
Есекеева Гафура Маликовна	Воспитание через межпредметную интеграцию: формирование ценностного восприятия у младших школьников	329
Есеналина Асемгуль Киясовна, Филатова Алла Николаевна	Педагогическое наследие ы. Алтынсарина в практике дошкольного воспитания и обучения	332
Есионова Алла Николаевна	Stem компетенции как первый этап профессионального образования школьников	335
Жагипаров Султан Айбекович, Исенов Утеген Ихсанович	Ценности воспитания в контексте истории детских домов Костанайской области	340
Жакаева Салтанат Ануарбековна, Ахметова Аймуль Кадирбаевна	Организация обучающего процесса приемам формирования педагогической техники будущего педагога–музыканта	346
Жалғасова Ақтоты Турғанбайқызы	Қазіргі білім беру және жеке тұлғаның бағдарлар құндылықтары	352
Жамантаева Динара Муратовна, Мурзахметов Дамир Кайргельдинович	Возможные вызовы, связанные с духовно–нравственным воспитанием молодежи в современных социокультурных условиях	355

1 СЕКЦИЯ

Жаркимбекова Роза Тыныштыковна	Ғылыми жоба аясында отанға сүйіспеншілігін арттыру арқылы патриотизмге тәрбиелеу	359
Жаркова Виктория Викторовна	Роль английского языка в поддержке образовательных ценностей инклюзивного образования	363
Жвирбля Ирина Леонидовна	Реализация воспитательного потенциала учебных занятий по белорусскому языку и литературе как основа развития личности учащегося	367
Жексенаева Жаннур Калибековна, Жұмағазина Мөлдір Серғазықызы	Халықтық педагогика арқылы балалардың эстетикалық талғамын арттыру ерекшеліктері	372
Жумабаев Мейрамғали Қонысбаевич, Мейрамғалиева Айжан Мейрамғалиевна	Дарынды дара туған өнер тұлғасы–Болат Хамзиннің өмірі мен шығармашылық жолының құндылықтары	376
Жумабаева Анар Жумабаевна, Казбеков Ануар Талғатович	Жастар арасында құндылықтардың өзгеруі	380
Жунусова Толкын Каирхановна	Ұлттық құндылықтардың рөлі мен маңызын жаңашаландыру арқылы мемлекеттік тілді меңгертуді жүзеге асыру	383
Жусупова Дина Жетписпаевна, Аргонгазина Асель Аделкановна	Искусство войлоковаления как средство развития эстетического вкуса у детей младшего школьного возраста	386
Замалетдинова Зальфира Исхаковна, Ахметшина Гульсия Хабриевна	Современные подходы к организации воспитательной работы в школе	390
Зубко Наталья Николаевна, Лапытько Владимир Владимирович	Возможности STEAM – образования для развития творческого потенциала детей в системе дополнительного образования	393
Ибраева Сауле Турсынгазиновна	Оқушылар мен Абай әлемін меңгерту үшін құрастырылған авторлық жұмыстың тәрбие берудегі маңыздылығы	397
Иванина Светлана Анатольевна, Лоза Илона Станиславовна	Воспитание ценностных качеств личности у учащихся с ООП в системе деятельности учителя – логопеда	400
Изделюева Салима Сайлаубаевна, Ибраева Муслима Булатовна	Воспитание профессиональной ответственности у будущих специалистов зерноперерабатывающих производств	405
Иманбаев Алимжан Шайзатович	Скаутский метод в системе воспитания детей и молодежи	408
Иманбекова Калдыгул Сиазбековна	Шешендік өнердің қалыптасу тарихы және ерекшелігі	412
Исенова Гулмаржан Берішбайқызы	Тарих пәні негізінде факультатив сабағының құндылығы ретіндегі инновациялық әдістері	416
Исергепова Салтанат Душановна, Аманова Сара Самратовна	Білім алушылардың бойында ұлттық тәрбие құндылықтарын қалыптастырудың маңызы	420

1 СЕКЦИЯ

Исина Асем Балгабаевна, Кәріғұл Баян Қайырханқызы	Проблемалық оқытудың PBL мен FILA әдістері арқылы ақпаратты талдау дағдысын дамыту	424
Исмагзанова Махабат Манашевна	Условия формирования навыков softskills посредством современных приемов обучения на уроках химии	428
Кабдрахметова Жанна Болатовна, Жусупова Дина Жетписпаевна	Развитие креативного мышления на уроках художественного труда у учащихся старших классов общеобразовательной школы	431
Қажығалиева Жанат Башаринқызы, Даулеткереева Нұрлыгүл Жүзбайқызы	Ы.Алтынсариннің педагогикалық идеялары мен қазіргі білім беру құндылықтарының сабақтастығы	436
Кадралинова Жасмина Нурлановна, Байжанова Сауле Аскарбековна	Формирование национальных ценностей у младших школьников на основе Единой программы воспитания	442
Какимжанова Бибигуль Магазовна, Сейткалиева Айткуль Габдурахмановна	Ақпараттық технологияларын оқу үрдісінде қолданудың оқушыға деген құндылығы және тиімділігі	447
Калиева Айнур Молдашевна	Оқушылардың сенімді, еркін сөйлеуіне эмоционалды интеллект тәсілдерінің әсері	451
Калимжанова Роза Лаиковна, Фаттахутдинова Анастасия Радиковна	Функциональная грамотность как основа воспитания компетентной молодежи	455
Карабаев Серик Дусембиевич	Обсуждение исторических личностей и событий на уроках истории: воспитание ценностей и развитие критического мышления	460
Карабаева Жибек Дусембаевна	Музей – центр патриотического воспитания	462
Каримова Наилия Хакимовна, Тамилина Оксана Михайловна –	Развитие детского творчества через разъяснения детям дошкольного возраста истории возникновения и значения орнаментов казахского народа	468
Карякин Юрий Сергеевич, Калжанов Марат Умирбекович	Использование искусственного интеллекта, направленных на формирование математической грамотности в средней школе	473
Кашарин Алексей Сергеевич	Ценности физического воспитания в контексте формирования здорового образа жизни у подростков	476
Кенжетай Шолпан Үсенқызы, Бураканова Галия Мысыгутовна	Қазақстан жастары арасында онлайн мамандықтар мен білім беру танымалдығы: трендтер мен себептер	480
Ким Яна Владимировна	Проблема развития профессионального самосознания будущих педагогов	485
Кишкимбаева Замира Болатбековна, Шалгимбекова Кенжегүл Сапышевна	Ответственность подростков: ключевые аспекты воспитательного процесса в школе	489

1 СЕКЦИЯ

Климашева Юлия Витальевна, Шимке Алина Игоревна	Развитие и формирование познавательной активности детей	492
Клименко Анна Ивановна	Гендерные особенности в проявлении эмпатии у современной молодежи	499
Климченко Светлана Александровна	Духовно–нравственное воспитание школьников на уроках литературы (из опыта работы)	503
Кожаниязова Асель Ермаковна, Мускина Айнур Нурлановна	Біліктілікті арттыру курстарында мұғалімдердің балалар мен жастарды тәрбиелеудегі құндылықтық бағыттары: педагогикалық стратегиялар мен әдістемелік тәсілдер	507
Кожаметов Николай Серикович	Жалпы білім беру мектептерде білім алушылардың әлеуметтік интеллектін дамытудың маңызы	511
Кожубаева Айнагуль Жагпаровна	Истоки происхождения и история развития традиционного этикета казахского народа	515
Колмагорова Марина Михайловна, Бушуева Ольга Ивановна	Первые шаги к будущей профессии: профориентация младших школьников	520
Конвисарова Людмила Александровна	Духовно–нравственное воспитание обучающихся на примере русской классической литературы	523
Коныршина Ерсин Сериковна	Ғ. Мүсірепов мұралары: Жастарды тәрбиелеудің құндылықтық негіздері және заманауи білім беру жүйесі	527
Крикливец Оксана Александровна	Научно–популярная литература как средство расширения кругозора по физической культуре детей старшего дошкольного возраста	530
Крузе Светлана Владимировна	Геймификация организованной деятельности как путь к формированию личностных ценностей воспитания детей дошкольного возраста	533
Крутик Анара Сабыржановна	Образование и нравственные ориентиры субъектов образования	537
Куатбаева Айгуль Серкибаева	Казахстанский патриотизм: идея, проблемы формирования	540
Kudritskaya Marina, Kopeikina Lubov	English teaching as a tool for students' personal growth, social development, and instilling values of global awareness: experience and problem solving	543
Кудряшова Татьяна Александровна, Султанова Динара Акилбековна	Формирование духовно–нравственных ценностей на уроках русского языка у учащихся среднего звена через прием моделирования	549
Кузнецова Елена Сергеевна	Формирование и развитие личной системы ценностей учащихся на уроках биологии	554

1 СЕКЦИЯ

Кузнецова Светлана Геннадьевна	Воспитание ценностей через математику: опыт и перспективы	557
Курилова Светлана Васильевна, Мусина Галия Тюлюбаевна	Воспитание молодежи: ценности и проблемы современного образования	562
Курмангалиева Елена Петровна	Особенности воспитания и ресоциализации взрослых школьников в условиях пенитенциарной системы	565
Курмушова Римма Галиевна	Воспитание волевых качеств младших школьников	570
Куснирярова Зарина Муратовна, Шалгимбекова Кенжегуль Сапышевна	Программа развития ценностных ориентаций у старших подростков колледжа	575
Кушебаева Зауре Кабдырахмановна	Формирование ценностей у младших школьников: традиции, проблемы и современные решения в системе образования	578
Қабылова Айжан Сағатбековна	Білім беру жүйесіндегі балалар мен жастарға тәрбие берудің деректанулық көзі ретінде түркі ойшылдарының танымын заманауи құндылықтармен сабақтастыру	581
Құрман Несібелі Жәкенқызы, Курманова Бактыгул Жәкеновна	Ыбырай Алтынсарин мұраларындағы жалпыадамзаттық құндылықтар жүйесі	586
Лаврентьева Яна Александровна	Различные подходы к определению и достижению личностных результатов образования	592
Лазута Елена Владимировна	Проектная деятельность как способ социализации в специальном и инклюзивном образовании	595
Лобова Кристина Алексеевна	Особенности межличностных отношений между одноклассниками у детей младшего школьного возраста	598
Магамбетова Аида Дусембаевна	Роль игры в формировании ценностей у детей дошкольного возраста	601
Макарова Ольга Николаевна, Макаров Алексей Максимович	Формирование знаний о родном городе с помощью иммерсивных технологий в контексте воспитания	605
Марзабаева Людмила Ивановна, Ярочкина Елизавета Викторовна	Ценности как основа воспитания, на примере реализации программы «Біртұтас тәрбие» в школе	608
Матуняк Наталья Анатольевна, Корабельникова Ольга Борисовна	Системный подход к решению задач духовно–нравственного воспитания в дошкольной образовательной организации: из опыта работы	614
Махамбетов Жадыгер Турсынович	Ыбырай Алтынсарин шығармаларындағы ұлттық құндылықтар	619

1 СЕКЦИЯ

Махина Сарсенкуль Куандыковна, Жүсіпбек Индира Батырқызыт	Тұлғаны тәрбиелеуде ұлттық құндылықтарды пайдалану	623
Медиубаева Гульбаршин Жабраиловна, Исмурзина Римма Сериковна	Многогранное наследие великих педагогов для подрастающего поколения	629
Мезгильбаева Зере Мухаммедовна, Демченко Алена Сергеевна	Особенности использования архетипов в художественном тексте	633
Мейірханова Айдана Асылханқызы, Измаганбетов Ануар Казтаевич	Инклюзивті білім беру жүйесіндегі тьютор қызметінің ерекшеліктері	637
Мерген Әділхан Саянұлы	XIX–XX ғасырдың басындағы Қазақстандағы халыққа білім беру мәселесі тарихынан	641
Минтюкова Светлана Александровна, Радина Ирина Ивановна	Патриотическое воспитание дошкольников: традиции, ценности и современные подходы	646
Молдабаева Меруерт Раульевна, Калимжанова Роза Лаиковна	Soft skills как инструмент формирования воспитательных стратегий у будущих педагогов	650
Молдабекова Бақытжамал Коренқызы	Біртұтас тәрбие: сапалы білім берудегі маңызды қадам	656
Мунбаева Назгул Садрағызамовна	XIX ғасырдың 60 – жылдарындағы педагогикалық қозғалыс және оның Ыбырай Алтынсаринге тигізген ықпалы	661
Мурзағалиева Салтанат Дамировна, Джунусова Гулжазира Жомартовна	Біртұтас тәрбиенің отбасы тәрбиесіндегі артықшылығы	665
Мусаева Малика Саид–Ахметовна	Духовно–нравственное воспитание школьников посредством чтения художественной литературы	670
Мұсаева Жадыра Рахманбердіқызы, Мамбетова Нургул Умиртаевна	Білім беру жүйесінде тәрбиелік құндылықтарды дамытудағы оқылымның рөлі	673
Мустафинов Дархан Батырханович, Демисенова Шнар Сапаровна	Психологические аспекты выбора профессии в подростковом возрасте	678
Мухаметчина Сашида Хуснутдиновна	Проблемы и вызовы в воспитании детей в современных условиях: опыт педагогов	683
Назмутдинов Ризабек Агзамович, Жамбулов Жасулан Самратович	Воспитание семейных ценностей обучаемых как фактор регуляции их поведения	687

1 СЕКЦИЯ

Налобина Галина Юрьевна, Пронькина Оксана Валентиновна	Решение воспитательных задач в ходе подготовки и проведения промежуточной аттестации в форме демонстрационного экзамена по специальности 46.02.01 «Документационное обеспечения управления и архивоведения»	692
Натигулова Гульзия Жумагалиевна, Демисенова Шнар Сапаровна	Психолого– педагогические условия развития толерантности личности подростка	695
Нефедова Галина Александровна	Инновационные методы обучения в краеведении	699
Нургалиева Ульмекен Максуткановна	Роль образования в формировании ключевых ценностей у детей и молодежи: современные вызовы и эффективные методы	702
Нурсаитова Айнагуль Икрамовна	Творческая деятельность как инструмент воспитания личности ребенка в условиях дворового клуба	706
Нурушева Гюльмира Ерблановна	Анализ основных проблем воспитания в современной системе образования казахстана	709
Нурымова Салтанат Ибраевна	Роль педагога в социально– психологической адаптации детей: ключ к успешному воспитанию	713
Ныгыманова Жансая Толегеновна, Кудекенова Шолпан Мукашевна	Баладағы мінез–құлық мәселелерін шешудегі тәрбиешінің стратегиялары	717
Омарова Айдана Бейсенбайқызы	География сабағында ұлттық құндылықтар негізінде жеке тұлғаны рухани – адамгершілікке тәрбиелеу	720
Омарова Гульнара Булатовна	Формирование этнического самосознания младших школьников через национальные ценности	725
Орлянская Александра Валериевна	Роль педагога – наставника детского объединения юных инспекторов движения в формировании культуры Безопасного поведения на дорогах у обучающихся	728
Оспанова Салтанат Асаниязовна	Театральная деятельность как средство успешной социализации школьников	731
Оспанұлы Серікбай, Мырзағалиева Күлзада Мешітбайқызы	Алғашқы ұлттық мектептің ағартушылық– тәрбиелік құндылықтары	735
Петерс Виктория Ивановна, Казакова Ольга Викторовна	Нейрогимнастика как средство развития мелкой моторики младших школьников с задержкой психического развития	739

1 СЕКЦИЯ

Приходько София Алексеевна	Мультфильмы как эффективное средство воспитания и обучения английскому языку в начальной школе	744
Рсаева Бибигуль Козбаевна	Ценности воспитания в образовательном процессе: проблемы и возможные решения	748
Сабиржан Шынар Тиштиковна	Болашақ педагогтарды оқушылардың мәдени тынығуын ұйымдастыруға дайындаудың практикалық әдістері	752
Сагадиева Кенжегуль Бирахметовна, Токтамысова Гульмира Карасаевна	Білім беру жобасын іске асыруда педагогикалық ұжымның командалық жұмысын басқару	757
Сагандыкова Жанаргуль Бисимбаевна, Риженова Екатерина Терентьевна	Особенности работы куратора по формированию ценностных ориентаций студентов первого курса технических специальностей	762
Садуакасова Сауле Макеновна, Ниязбекова Мейрамгуль Рахымбековна	Адамгершілік – адамның асыл қасиеті	765
Салимбаева Ғалиябану Қалқамановна, Бегембаева Балжан Серикбаевна	Баланың шығармашылық дамуы: тәрбиешінің тиімді әдіс-тәсілдері	768
Сапарғалиева Асем Сейтмаганбетовна	Мектепте оқушыларды тәрбиелеудің құндылықтары: тәжірибе, проблемалар және шешімдер	772
Сарбасов Арман Асланович	Теоретические аспекты формирования лидерских качеств у студентов в образовательной среде	775
Сатубалдина Валентина Сансызбаевна	Учить и воспитывать человека – значит определить судьбу нации (о заслуженном учителе РК – Каримсаковой Аккенже Каршегеновне)	777
Сатылы Айғаным Елубайқызы	Оқушыларды креативтілікке үйретудің әдіс-тәсілдері	780
Сәкен Жазира Наурызқанқызы, Сарова Жұлдызай Ермекғалиевна	Ыбырай Алтынсариннің педагогикалық еңбектеріндегі гумандық ой-пікірлердің теориялық аспектілері	784
Сергазина Зинегуль Джумадиловна	Қазақ тілі мен әдебиеті сабақтарында оқу сауаттылығын дамыту әдістері	788
Сероус Мария Степановна, Сероус Константин Владимирович	Как помочь ребенку стать счастливым: воспитание эмоционального интеллекта в школе	791
Слесарева Тамара Васильевна	Интеграция мультикультурного контента в образовательные программы как инструмент формирования толерантности в условиях глобализации	795

1 СЕКЦИЯ

Смирнова Анастасия Юрьевна	Патриотическое воспитание детей по средствам изобразительного и декоративно–прикладного искусства	801
Степаненко Елена Ивановна	Цифровая этика в воспитании подростков в условиях информационного общества	805
Степанов Евгений Сергеевич, Сегизбаева Кенжегуль Кунусбаевна	Практика реализации регионального компонента на уроках русского языка в средней школе	810
Степанова Александра Анатольевна, Болих Зайнура Хасановна	Экологические ценности в воспитании детей и молодежи в системе образования: опыт, проблемы и решения	814
Степанова Яна Альбертовна, Ким Елена Вячаславовна	Духовно–нравственное воспитание личности ребёнка на современном этапе: особенности, условия и опыт	818
Столяренко Ольга Александровна, Еретнова Алёна Валерьевна	Ценности воспитания детей и молодежи в системе образования: музыка как инструмент формирования личности	822
Суворова Ирина Николаевна	Воспитательный потенциал и возможности учебного предмета «Музыка»	828
Сулима Светлана Владимировна	Роль учителя в формировании духовно–нравственных ценностей у детей младшего школьного возраста	831
Султанова Айкерім Малшыбайқызы, Сұлтанов Қабдрахман Қабдікәрімұлы	Медиабілім беру үрдісінде жасөспірімдердің құндылықтар әлемі: тәжірибе проблемалар және шешу жолдары	835
Сыздыкова Бакыт Сапарбековна	Духовно–нравственное воспитание на уроках физики	840
Тажибаева Бахиткуль Калжановна, Садыкова Базаргуль Сапарбековна	Білім беру жүйесіндегі балалар мен жастарды тәрбиелеуде ұлттық құндылықтарды меңгерту	845
Taubayev Zharas Turysbekovich, Yerlan Akmaral Yerlankyzy	Modern issues of forming intercultural communicative competence in flt	850
Темирбаев Мурат Ермуханович, Тойымбетова Динара Серикбаевна	Ценности воспитания обучающихся в системе школьного образования: опыт проблемы и решения	856
Темих Наталья Николаевна, Рогач Светлана Петровна	Нравственно – патриотическое воспитание детей дошкольного возраста средствами физической культуре	860
Тешебаев Абдимиталип Кубатбаевич	Социокультурная и образовательная среда, как важнейший фактор формирования гражданской позиции старшеклассников	863
Титаренко Людмила Григорьевна	Национальные ценности – основа системы непрерывного образования	866

1 СЕКЦИЯ

Тойганова Айнур Жанайдаровна, Жукетаева Рыскуль Болтабековна	Мектепке дейінгі жастағы балалардың тәрбиесі мен құндылықтық бағдарлары: Ыбырай Алтынсарин идеяларының маңызы	871
Токтамысова Гульмира Карасаевна	Формирование личностных смыслов в управлении и самоорганизации деятельности учителей школы	875
Токтарова Раушан Сайлаубековна, Рысмухамбетова Жадра Султановна	Құндылықтарға негізделген тәрбие: мектеп, отбасы және қоғамның өзара байланысы	879
Толегенова ШолпанТолегеновна	Формирование нравственных ценностей на уроках истории	883
Тохтыев Аршедин Шайдинович, Қожамкулов Райымбек Аманбекұлы	Инновациялық әдістерді қолдану «дене тәрбиесі» пәні бойынша белсенді дайындық	886
Төремұрат Гүлдина Тәңірбергенқызы	«Менің ағылшынша–дүйсенбім» бағыт–бағдарындағы тәрбиелеу құндылықтары	890
Троценко Татьяна Александровна, Бибина Александра Александровна	Повышение качества образования – важнейшее условие формирования и развития функциональной грамотности школьников с особыми образовательными потребностями	894
Тукенова Гүлім Маратовна	Оқу–тәрбие үдерісінде білім алушылардың медиақұзыреттілігін қалыптастыру	897
Тулипбергенова Дарина Айтбаевна, Калжанов Марат Умирбекович	Педагогический потенциал курса по выбору «задачи с параметрами» для формирования ценностей в образовательной среде	901
Тургаева Гульсара Аманжоловна, Кельдибаева Багиткуль Аманжоловна	Ыбырай Алтынсарин шығармаларының құндылығы	905
Турсинбекова Айнаш Оманбековна, Жумабаева Айкуль Каженовна	Оқушылардың рухани адамгершілік қасиеттерін сыныптан тыс жұмыстар арқылы қалыптастырудың ерекшеліктері	910
Тусурғалиева Лира Тажмухановна	Біртұтас тәрбие: әлеуметтік жобалар – ұлағатты ұрпақ қалыптастыратын тағылымды тәлім негізі	914
Тюлепбергенова Жасмина Жастарбековна, Назмутдинов Ризабек Агзамович	Проблема содействия духовно – нравственному становлению личности обучающихся	919
Уайсова Бибигуль Алдабергеновна, Қажаева Ақерке Өмірзаққызы	Жаңашыл ұстаз, сапалы білім, заманауи адал ұрпақ	923
Умарова Жумакуль Кубегеновна	Художественная литература как средство развития диалогической речи у дошкольников с нарушениями слуха	927

1 СЕКЦИЯ

Устименко Татьяна Петровна	Формирование семейных ценностей у студентов колледжа	930
Усембаева Асия Хамитовна	Глобализация и ценности воспитания	935
Утегенова Бибикуль Мазановна	Ыбырай Алтынсарин туралы архив материалдарын зерттеудегі құндылықтары	939
Утельбаева Мария Васильевна	Эффективные способы повышения уровня экологического воспитания младших школьников во внеклассной деятельности	943
Франк Антонина Степановна, Заводиленко Юлия Михайловна	Применение кейс–метода на уроках литературы как средства воспитания этических качеств старших школьников	947
Хайдукаева Элина Руслановна, Сарсекова Алтынгүль Каршыгаевна	Воспитание личности в эпоху перемен: школа как пространство формирования ценностей	951
Хакимова Гульжан Естаевна	Оқу – тәрбие үдерісінде ұлттық құндылықтарды қалыптастыру	954
Хасенова Айдана Куашпаевна, Якимова Виктория Юрьевна	Воспитание национальным ценностям обучающихся в рамках классного часа	959
Хасенова Карлыгаш Кужубаевна, Фирсова Полина Анатольевна	Пути реализации духовно–нравственного воспитания на основенациональных ценностей	963
Хизбулаева Эльмира Владимировна, Сумамбаева Саяхат Акимжановна	Воспитание у студентов–хореографов пластической выразительности посредством модерн танца	967
Хураскина Галина Сергеевна	Работа классного руководителя для создания безопасной и поддерживающей образовательной среды	971
Чебейко Ирина Евгеньевна	Социальные и этические вопросы воспитания ценностей в системе инклюзивного образования на логопедических занятиях	974
Черанёв Юрий Сергеевич, Лящук Анастасия Николаевна	Использование концепции экосистемности художественного произведения как инструмента развития социально–эмоциональных компетенций в образовательной среде	978
Чубыкина Светлана Андреевна, Казакова Ольга Викторовна	Пальчиковые игры с применением массажера су–джок как средство развития мелкой моторики детей с задержкой психического развития дошкольного возраста	983
Шагатаева Саня Мержакуповна	Жас ұрпақты ұлттық құндылықтар арқылы тәрбиелеу	986

1 СЕКЦИЯ

Шаймаганбетова Салтанат Турсынбековна	Қазақ ойшылдарының адамгершілік тәрбие туралы ойлары	989
Шакиров Нағашыбай Мейрамұлы	Музыка – эстетикалық тәрбиенің маңызды бөлігі	993
Шамбулова Катя Едегеевна	Языковой портфель как инструмент оценки и самооценки учеников	997
Шилина Ирина Вячеславовна	Формирование ценностей через социальное партнёрство семьи, школы и общества	1002
Шилинг Галина Сергеевна, Джикидзе Елизавета Зазановна	Воспитательный потенциал урока математики	1006
Шиляев Илья Александрович, Калимжанова Роза Лаиковна	От авторитарности к сотрудничеству: влияние эмоционального интеллекта учителя на демократизацию образовательного процесса	1009
Шинболатова Гульжан Жарасовна	Роль учителя в условиях ценностных установок у школьников	1014
Шнарбаева Гульбану Кабдушевна	Нравственное воспитание в системе образования казахстана: ценности, вызовы и перспективы	1018
Шолкубаева Райжан Муслипақызы, Изделева Галия Аудановна	Тұлға қалыптастыруда ұлттық құндылықтар негізінде білім мен тәрбие беру	1023
Щеглова Наталья Николаевна	Формирование системы эстетических ценностей подростков через призму образа автора и образа рассказчика (на материале «Рассказа о море» Ф. Искандера)	1028
Энес Александр Петрович, Мамчур Александр Владимирович	Воспитание через гимнастику на уроках физической культуры: проблемы и пути их решения	1032
Эрназаровой Гулнора Облакуловна, Мирзакулова Нигора Азимовна	Необходимость формирования педагогических ценностей у будущих педагогов	1036
Эрназаровой Гулнора Облакуловна, Назарова Дилфуза Холмирза кызы	Экзистенциальный подход в воспитании молодежи	1039
Юлдашева Инабад Ашуралиевна, Жумаева Юлдуз Расуловна	Развитие ценностной ориентации у студентов	1043
Юсупова Асель Маратовна, Гальчук Анна Николаевна	Создание мультфильмов в детском саду, как способ развития коллективизма	1048